Raadsvoorstel

Extra, openbare raadsvergadering

datum 17 september 2024 **agendapunt** 3

Onderwerp Benoemen en beëdigen van een tweetal wethouders
Portefeuillehouder D.H. Schmalschläger

1. Inleiding

Bij e-mail van 29 mei 2024 heeft wethouder mevrouw ing. H. Wijers-Van der Linden (van de politieke groepering Samen Verder)+ bij e-mail van 20 augustus 2024 heeft wethouder de heer mr. R.M.J. Martens (van de politieke groepering D66), conform artikel 43 van de Gemeentewet, aan uw raad bericht dat zij elk om hen bewegende redenen met onmiddellijke ingang ontslag nemen.

Bij raadsbesluit van 14 juni 2022 hebt u, in het kader van de ná de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 nieuw gevormde coalitie bestaande uit Samen Verder, CDA en D66, besloten om het aantal wethouders te bepalen op 4.
Daarbij hebt u tevens voor die 4 wethouders de volgende tijdsbestedingsnorm vastgesteld:
- wethouder 1: 1,0 fte (benoemd werd: de heer drs. M. Graef);
- wethouder 2: 0,9 fte (benoemd werd: mevrouw ing. H. Wijers-Van der Linden);
- wethouder 3: 1,0 fte (benoemd werd: de heer drs. H.H.J.M. van Helden MBA);
- wethouder 4: 1,0 fte (benoemd werd: de heer mr. R.M.J. Martens).

2. Zoektocht naar een kandidaat-wethouder

Met het ontslag van wethouder mevrouw Wijers is daardoor 0,9 fte wethouder vacant geworden respectievelijk met het ontslag van wethouder de heer Martens is daardoor 1,0 fte wethouder vacant geworden.
De coalitiefracties hebben naar aanleiding van die situatie besloten om voor de resterende tijd van deze zittingsperiode 2022-2026, dat wil zeggen t/m 31 maart 2026 én (conform artikel 42 van de Gemeentewet) daarna doorgaans nog zo'n 2,5 maand, een tweetal kandidaat-wethouders te zoeken respectievelijk te nomineren voor benoeming door uw raad.

- *Kandidaat-wethouder Samen Verder*

Op donderdag 22 augustus 2024 ben ik als burgemeester door de fractievoorzitter van Samen Verder (mevrouw Wijers werd in 2022 voor benoeming tot wethouder genomineerd door de fractie Samen Verder) geïnformeerd dat de coalitiefracties een kandidaat-wethouder hebben gevonden en wel in de persoon van de heer drs. P.M. (Pieke) Houben te Nunhem.

De heer Houben is nu lid van de raadscommissie bestuur en middelen van de gemeente Leudal. Hij is, verdeeld over twee zittingsperioden, in totaal 6,3 jaar raadslid geweest van onze gemeente, namelijk:

- van 27 mei 2014 t/m 28 maart 2018
- van 29 maart 2018 t/m 29 september 2020.

De beoogde benoeming geldt voor 0,8 van de vacante 0,9 fte wethouder (er wordt daardoor, indien en zodra de benoeming plaatsvindt en is aanvaard, 0,1 fte bezuinigd).

Kandidaat-wethouder D66
Op vrijdag 30 augustus 2024 ben ik als burgemeester door de fractievoorzitter van D66 (de heer Martens werd in 2022 voor benoeming tot wethouder genomineerd door de fractie D66) geïnformeerd dat de coalitiefracties een kandidaat-wethouder hebben gevonden en wel in de persoon van de heer J.G.A.M. (Jan) den Teuling te Melick (gemeente Roerdalen).

De heer Den Teuling begon in 2008 als raadslid (in wat nu heet de fractie Roerstreek Lokaal). Hij werd in 2014 bij aanvang van de zittingsperiode 2014-2018 wethouder en bleef dat gedurende twee zittingsperioden, dus tot in 2022.

De beoogde benoeming geldt voor 1,0 van de vacante 1,0 fte wethouder.

Indien de raad de heer Den Teuling benoemt tot wethouder dan dient de raad nóg een besluit te nemen daar de heer Den Teuling geen ingezetene is van onze gemeente maar van die van de gemeente Roerdalen (zie artikel 36a, derde lid, van de Gemeentewet). Dat extra raadsbesluit dient te strekken tot het verlenen van ontheffing van het vereiste van ingezetenschap. Maximaal kan voor de duur van één jaar zo'n ontheffing worden verleend. De ontheffing kan in bijzondere gevallen, telkens met een periode van maximaal een jaar, worden verlengd.

3. Extern onderzoek risicoanalyse integriteit

Vooraleer er sprake kan zijn van het in een raadsvergadering nomineren van één of meer kandidaat-wethouders dien ik de desbetreffende personen, ingevolge artikel 6 van het Reglement van orde raadsvergaderingen Leudal 2015, te onderwerpen aan een zogenoemde risicoanalyse integriteit.
Ik heb daarvoor Necker van Naem Integriteit B.V. te Utrecht ingeschakeld, welk bureau ook in 2022 de risicoanalyses integriteit heeft uitgevoerd m.b.t. de huidige wethouders.
Dat is praktisch omdat dat bureau weet wat er zoal in Leudal speelt én welke beheersmaatregelen en aandachtspunten zijn geformuleerd inzake de nog zittende wethouders.

Het bureau heeft me vandaag bericht dat zij m.b.t. de kandidaat-wethouders geen beletselen ziet voor de uitoefening van hun ambt. Wel heeft het bureau enkele aanbevelingen gedaan om risico's op het gebied van integriteit te voorkomen. Ik zal u daarover weldra een (openbare) separate brief toesturen. Hopelijk kan dat deze week nog, uiterlijk zal dat maandag 16 september 2024 zijn.

Gemeente leudal

4. Extra raadsvergadering 17 september 2024

De coalitiefracties hebben mij, ook vandaag, gevraagd om het raadsvoorstel voor benoeming van de twee wethouders niet pas in de reguliere raadsvergadering van 24 september 2024 te laten plaatsvinden maar in een op dinsdag 17 september 2024 (aanvang 19.30 uur, in de raadzaal) te houden extra, openbare raadsvergadering. Die fracties vinden het, zeker nu er sprake is van twee vacatures binnen het college, van belang dat de wethouders twee weken eerder aan de slag kunnen.
De Gemeentewet bepaalt, in artikel 17, tweede lid, 'dat de raad (*voorts vergadert)* indien (…) ten minste een vijfde van het aantal leden waaruit de raad bestaat (= 5 van de 25 raadsleden) schriftelijk, met opgave van redenen, daarom verzoekt'.

Vandaar dat ik de raadsleden schriftelijk tot de extra vergadering van 17 september 2024 heb opgeroepen, met openbare bekendmaking van het aanvangstijdstip (19.30 uur) en de plaats van de vergadering (de raadzaal).
De agenda + de stukken van de vergadering zullen voorafgaande aan de raadsvergadering in iBabs zijn te raadplegen.

5. Instelling commissie onderzoek eisen Gemeentewet

Op grond van artikel 6, tweede lid, van bovengenoemd reglement van orde stelt de gemeenteraad een ad hoc commissie in, bestaande uit drie van zijn leden.

De raadsvergadering wordt geschorst voor het onderzoekswerk door de commissie. De commissie toetst de benoembaarheid van de kandidaat-wethouder aan de hand van de volgende stukken en wettelijke bepalingen:
a. de Verklaring Omtrent het Gedrag; deze wordt afgegeven door Justis (een dienst van het ministerie van Justitie en Veiligheid);
b. de benoembaarheidsvereisten: artikel 36a Gemeentewet juncto artikel 10 Gemeentewet;
c. de onverenigbare functies: artikel 36a, lid 3 Gemeentewet en artikel 36b Gemeentewet;
d. de nevenfuncties: artikel 41b Gemeentewet;
e. de verboden handelingen: artikel 41c Gemeentewet juncto artikel 15 Gemeentewet;
f. de Gedragscode integriteit burgemeester + wethouders gemeente Leudal 2015;
g. de conclusies en aanbevelingen van de risicoanalyse integriteit voor de kandidaat-wethouder, in de wetenschap dat ik als burgemeester zowel de onderzoekscommissie als de raad in beginsel alleen zal informeren over de conclusies en aanbevelingen van de risicoanalyse en aan hen niet ook de door mij van het externe bureau ontvangen rapportage zal overleggen.

Ik zal bij dit agendapunt uw raad ter vergadering een voorstel doen om drie raadsleden in die commissie te benoemen.

Na het raadsbesluit tot instelling van de commissie zal de vergadering voor korte tijd worden geschorst om de commissie in de gelegenheid te stellen, met ondersteuning door de griffier, haar werkzaamheden te verrichten.
Na die schorsing zal ik één van de commissieleden vragen om de bevindingen van de commissie aan de gemeenteraad te rapporteren en een voorstel aan de gemeenteraad te doen omtrent de benoembaarheid (qua wettelijke eisen) van de kandidaat-wethouders.
Ik zal vervolgens de stemprocedure voor de kandidaten aan de orde stellen.

6. De stemming

De individuele stemming door raadsleden over de kandidaat-wethouders is geheim en gebeurt schriftelijk. De uitkomst van de totalen van de stemming is openbaar.

De toepasselijke wettelijke regels zijn vervat in:
- artikel 31 van de Gemeentewet;
- Artikel 20 'Stemming over personen' van het Reglement van orde raadsvergaderingen Leudal 2015.

De stemprocedure gaat - per kandidaat - als volgt:
a. Ik stel als raadsvoorzitter de stemming aan de orde.
b. Ik vraag aan de gemeenteraad, in casu aan de fractie Samen Verder respectievelijk aan de fractie D66, wie voor benoeming van wethouder in de vacante wordt genomineerd én voor hoeveel fte.
NB. Normaal gesproken beperkt de nominatie zich tot één, door of namens de coalitiefracties genomineerde, persoon maar dat is niet verplicht. Elk raadslid mag iemand (ook zichzelf) nomineren, maar het direct opdoemende probleem zal dan zijn dat m.b.t. zo'n genomineerde bijvoorbeeld nog geen risicoanalyse integriteit is uitgevoerd, zoals het reglement van orde voorschrijft.
c. De griffier verstrekt aan alle in de raadzaal aanwezige raadsleden, inclusief het eventueel genomineerde raadslid, een blanco stembriefje. De raadsleden brengen op het stembriefje hun geheime stem uit. Vervolgens haalt de griffier die (gesloten) stembriefjes op. Hij deponeert ze op een tafeltje in de vergaderkring vlak voor mijn zit-plek als raadsvoorzitter.
d. Ik verzoek ter vergadering twee raadsleden om als 'commissie van stemopneming' aan dat tafeltje plaats te nemen.

Het aantal ingezamelde stembriefjes moet kloppen
Het ene lid van de 'commissie van stemopneming' telt (zonder acht te slaan op de uitgebrachte stemmen) allereerst het aantal door de griffier ingezamelde stembriefjes.
Het andere lid ziet toe op die telling.
Het eerste lid meldt aan de raadsvoorzitter hoeveel stembriefjes hij of zij heeft geteld.

Klopt dat aantal ingezamelde briefjes niet met het aantal in de raadzaal aanwezige raadsleden dat een stem zou hebben moeten uitbrengen dan wordt er opnieuw schriftelijk gestemd.

Het aantal uitgebrachte stemmen wordt geteld
Bij het inventariseren van de stemmen gaat de commissie als volgt te werk.
Eén lid leest de naam van een stembriefje op, het andere lid turft het aantal stemmen per persoon en de eventuele blanco stemmen.
Nadat alle stembriefjes zijn geïnventariseerd meldt het lid dat turft aan de raadsvoorzitter het totaal per persoon uitgebrachte stemmen.

Als geldige stemmen worden aangemerkt stembriefjes die één achternaam dan wel één voor- en achternaam bevatten.

Als blanco stemmen worden aangemerkt stembriefjes waarop niets is geschreven.

Als ongeldige stemmen worden aangemerkt stembriefjes waarop meer dan één achternaam dan wel meer dan één voor- en achternaam staan vermeld dan wel waarop (mede) bepaalde uitingen staan geschreven dan wel die zijn ondertekend.

In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad op voorstel van het stembureau.

Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt de volstrekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht.

Mededeling wie tot wethouder is benoemd
De raadsvoorzitter meldt aan de raad wie - bij volstrekte meerderheid - tot wethouder is benoemd.

Indien geen enkele persoon de meerderheid van de stemmen heeft behaald dan volgt een schriftelijke herstemming tussen de twee personen met de meeste stemmen. Ook bij een ex aequo volgt een herstemming tussen die personen die deze ex aequo betreft.

NB.
De stemmingen voor de twee vacatures vinden niet tegelijkertijd plaats maar achtereenvolgens.

7. Het aannemen van de benoeming tot wethouder

Nadat de benoeming voor de vacante wethoudersfuncties hebben plaatsgevonden vraag ik, indien en voor zover de benoemde wethouders in de raadzaal aanwezig zijn, hem of hij z'n benoeming direct aanneemt of dat ie daarover nog (maximaal 10 dagen) wil nadenken.

8. De beëdiging van de wethouder

Indien in de raadsvergadering de benoemde wethouders hun benoeming direct aanvaarden dan ga ik als raadsvoorzitter aansluitend over tot beëdiging van die wethouders.

De wethouder legt daartoe, in de raadsvergadering, in mijn handen de volgende eed dan wel verklaring en belofte af als voorgeschreven in artikel 41a van de Gemeentewet:
'Ik zweer (*verklaar*) dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer (*verklaar en beloof*) dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer (*beloof*) dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.

Zo waarlijk helpe mij God Almachtig ! *Dat verklaar en beloof ik* !'.

Ik lees als raadsvoorzitter de eerste drie bovengenoemde volzinnen voor, de desbetreffende wethouder beperkt zich tot het uitspreken van de toepasselijke laatste volzin.

Na hun beëdiging kunnen de wethouders hun functie direct uitoefenen

Heythuysen, 11 september 2024.

DE BURGEMEESTER VAN LEUDAL,

D.H. Schmalschläger.